

Svenska proceduren för utarbetande av PEFC-skogsstandard

Detta dokument är en uppdaterad version (2021-02-21) av Bilaga D i PEFC SWE 001 tekniskt dokument IV.

Innehållsförteckning

1	Synpunkter på detta dokument	2
2	Inledning.....	2
3	Översyn.....	2
4	Kontaktpunkt för insamling av synpunkter.....	3
5	Revision av standarden	3
5.1	Kartläggning av intressenter	3
5.2	Inbjudan till standardrevision	3
5.3	Forumets arbete.....	4
5.3.1	Bildande av forum	4
5.3.2	Första utkast och allmän konsultation	5
5.3.3	Resultat från allmän konsultation	5
5.3.4	Hearing med myndigheter	5
5.3.5	Publik konsultation.....	5
5.3.6	Godkännande av standardförslag	5
5.4	Arbetsordning för arbetsgrupper.....	5
5.5	Balanserad representation och beslutsprocess.....	5
5.6	Anpassning Covid-pandemin.....	6
6	Pilotförsök	7
7	Dokumentation	7
8	Öppenhet och transparens	7
9	Besvärs- och klagomålsprocedurer	7
10	Den överenskomna skogsstandarden	8

1 Synpunkter på detta dokument

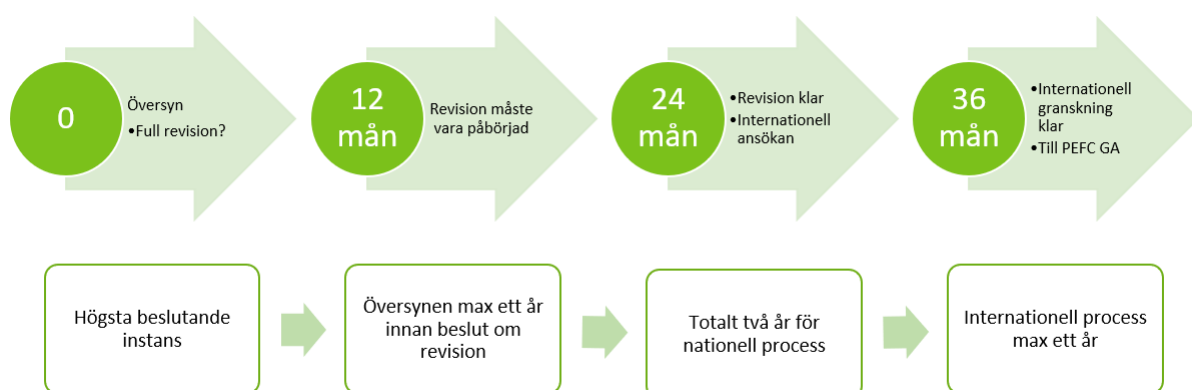
Intressenter kan när som helst anmäla synpunkter på detta dokument till kansliet för svenska PEFC.

2 Inledning

PEFC nationella standardrevisionsprocess styrs av den internationella referensstandard PEFC ST 1001:2017 Standard Setting. PEFC ST 1001 baseras på ISO/IEC Guide 59 och ISO/IEC Guide 2 och innefattar bl.a. krav på att de nationella organisationer som är ansvariga för utarbetandet av PEFC:s skogs- och spårbarhetsstandarder ska utveckla egna skrivna regler i enlighet med referensstandarderna. Dessa regler ska vara publikt tillgängliga och i standardrevisionsprocessen ska alla ha möjlighet att ha synpunkter på proceduren och processen.

3 Översyn

Stämman för Svenska PEFC är ansvarig för att initiera översynen av skogsstandarderna inom 5 år från förra standardens godkännande (datum för beslut i den svenska styrelsen). Vid översyn av standarderna ska intressentkartläggningen (5.1) uppdateras. Översynen ska innefatta en GAP-analys mot eventuella nya PEFC-standarder, andra regelverk och lagstiftning. Standardägaren ska beakta ny forskning och kunskap och relevanta aktuella frågor. Inkomna synpunkter på den gällande standarderna som samlats in via möten och genom kontaktpunkterna på hemsidan ska tas in i översynen. Översynen kan generera i behov av revision (av större eller mindre omfattning) eller att standarderna inte behöver revideras. Om slutsatsen är att standarderna inte behöver revideras ska intressenterna konsulteras för att fånga upp övriga behov av revision av standarderna. Denna konsultation kan vara antingen via en publik konsultation på www.pefc.se om minst 30 dagar och/eller intressentmöten. Intressenter ska ges rimlig tid för att antingen kommentera på den publika konsultationen eller delta i möte. Figur 1 ger en överblick över den fullständiga översyns- och revisionsprocessen. Det är möjligt att direkt fatta beslut om revision utan en separat översynsprocess.

Figur 1. Översikt över processen för översyn och revision av ett nationellt PEFC-system.

4 Kontaktpunkt för insamling av synpunkter

För att möjliggöra insamling av synpunkter på standarden såväl under tillämpning som i samband med översyn och revision ska en permanent kontaktpunkt för detta syfte skapas på svenska PEFC:s hemsida.

Synpunkter på standarden som kommer in under dess giltighetstid vid möten, utbildningar och kontakter, samlas och noteras av PEFC-kansliet.

5 Revision av standarden

5.1 Kartläggning av intressenter

Medlemmar och icke medlemmar, definierade enligt § 4 i stadgarna för svenska PEFC, med intresse att främja skogscertifiering enligt PEFC-systemet ska ha möjlighet att delta i forumet:

- I. Skogsbruk inkl. transporter av virke till industri / terminal
- II. Förädling av skogsråvara inkl. distribution och handel i värdekedjan fram till slutkund.
- III. Organisationer för sociala-, miljömässiga- och kulturella intressen kopplade till uthålligt skogsbruk.

De nio olika intressentgrupper som identifieras i Agenda 21 ska beaktas i intressentkartläggningen. Som minimum ska följande inkluderas:

- Skogsägare
- Näringsliv
- Ursprungsbefolkning
- Icke-statliga organisationer
- Teknik- och vetenskapssamhället
- Arbetstagare och fackföreningar

En kartläggning av intressenter ska göras som identifierar de sektorer som är relevanta och varför, sannolika nyckelfrågor för varje sektor ska definieras samt med vilka kommunikationsmedel intressenterna bäst nås. Kartläggningen ska också identifiera om någon intressent är missgynnad.

5.2 Inbjudan till standardrevision

En generell inbjudan till identifierade organiserade intressenter ska läggas ut på nätet: www.pefc.se. Medlemmarna i Svenska PEFC ska bjudas in per brev/epost. Inbjudningsbrev/epost ska också sändas till intressenter med särskilda intressen/kompetenser för standardöversynen, inklusive nationella miljö- och sameorganisationer. Inbjudningarna ska göras minst tre veckor före det första mötet med standardforumet. Inbjudan ska inkludera information om möjligheterna för intressenter att delta i processen, syfte, omfattning, tidplan och de olika stegen i standardrevisionsprocessen. Inbjudan ska också innefatta standardrevisionsproceduren (eller en länk till denna) och information om möjligheten att ha synpunkter på proceduren, omfattningen och processen. Inbjudan ska även innehålla en inbjudan för intressenterna att nominera representanter. Informationen och

inbjudningarna ska finnas publikt tillgänglig på standardrevisionens hemsida. Svenska PEFC ska identifiera eventuella hinder eller svårigheter för intressenter att delta i revisionen och verka för att dessa hinder avhjälpas.

Svenska PEFC ska sätta upp mål för deltagande i standardrevisionsprocessen.

Förutom den generella och de speciella inbjudningarna - minst tre veckor före etableringen av Forumet - ska: dag, tid och plats för det första Forumet annonseras på internet: www.pefc.se.

Utöver de intressenter som räknas upp ovan, ska specialister (forskare och andra experter) bjudas in för att bidra med sin expertkunskap.

5.3 Forumets arbete

Forumet ska inbjuda intressenterna till öppna seminarier för att diskutera standardutvecklingen samt erbjuda intresserade plats i arbetsgrupperna.

Forumet ska ordna en serie seminarier (antingen i samband med forumets ordinarie möten eller i särskild ordning) där inbjudna forskare och andra experter håller presentationer om forskningsområden relevanta för standarden.

5.3.1 Bildande av forum

I ett öppet seminarium ska de föreslagna procedurerna och förutsättningarna som getts av styrelsen för Svenska PEFC presenteras och diskuteras.

Forumets första uppgift är att konstituera sig och utse en styrelse för Forumet om 9 personer inklusive en ordförande.

Forumet ska tillsätta arbetsgrupper som ansvarar för att hantera delar av standarden eller specifika frågeställningar. Arbetsgrupperna ska utarbeta förslag som tillställs forumet. Vid tillsättande av medlemmar i arbetsgrupper bör en intressent inte representeras av mer än en person. Arbetsgruppernas storlek bör begränsas till 8 - 12 deltagare. Accepterande eller nekande av nomineringar ska kunna motiveras i förhållande till kraven på balanserad representation i arbetsgruppen/kommittén och tillgängliga resurser för standardutveckling.

Nedanstående förslag till arbetsgrupper kan tjäna som utgångspunkt.

- Produktion & miljö för skogsbruks- och miljöstandarden
- Sociala frågor och entreprenörsstandarden
- Övergripande strukturfrågor och övriga standarddelar

5.3.2 Första utkast och allmän konsultation

Forumet ska organisera ett öppet seminarium för att presentera och diskutera det första standardutkastet som ska publiceras på nätet www.pefc.se för allmän konsultation.

5.3.3 Resultat från allmän konsultation

Forumet ska organisera ett öppet seminarium för att presentera och diskutera resultat från den allmänna konsultationen på nätet.

5.3.4 Hearing med myndigheter

Forumet ska mot slutet av sitt arbete organisera en speciell hearing med relevanta myndigheter (t.ex. Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Hav- och vattenmyndigheterna och Arbetsmiljöverket) för att värdera slutförslaget vis-à-vis policyer, lagar och förordningar.

5.3.5 Publik konsultation

Forumet ska arrangera ett öppet seminarium för att enas om ett förslaget till skogsstandard. Förslaget till skogsstandard ska klart annonseras och vara tillgängligt på www.pefc.se i minst 60 dagar tillsammans med en inbjudan att ge synpunkter och förbättringsförslag. Start- och slutdatum för konsultationen ska tydligt specificeras i annonseringen. Det är också särskilt viktigt att nyckelintressenter och intressenter som valt att inte delta informeras om konsultationen.

5.3.6 Godkännande av standardförslag

En sammanfattning av mottagna kommentarer rörande substantiella spörsmål ska behandlas av forumet. De mottagna synpunkterna och resultatet av deras behandling i forumet ska göras tillgänglig på www.pefc.se. De som skickat in synpunkter ska meddelas om behandlingen av dessa.

5.4 Arbetsordning för arbetsgrupper

Arbetsgrupperna ska vara organiserade på ett öppet och transparent sätt där:

- Arbetsutkast ska vara tillgängliga för alla medlemmar i arbetsgruppen
- Arbetsgruppens alla medlemmar ska ges meningsfulla möjligheter att bidra till arbetsutkasten
- Kommentarer och synpunkter från alla medlemmar i arbetsgruppen/kommittén ska beaktas på ett öppet och transparent sätt och beslut samt föreslagna ändringar ska registreras.
- Arbetsgruppen utser gemensamt en ordförande inom arbetsgruppen
- Arbetsgruppen ansvarar för att planera arbetet så att de gemensamma tidplanerna för färdigställande av utkast och förslag till färdig standard respekteras

5.5 Balanserad representation och beslutsprocess

Standardrevisionen och bildandet av arbetsgrupper och forum ska eftersträva balans med avseende på kön och organisation. Inget intresse ska dominera eller domineras i Forumet.

Intressenterna i Forumet ska nå enighet i beslutet att rekommendera det slutliga förslaget för formellt godkännande. I syfte att uppnå enighet kan Forumet använda följande alternativa tillvägagångssätt för att komma fram till om meningsmotsättningar finns:

- diskussioner och förhandlingar
- ett möte ansikte-mot-ansikte med muntlig ja/nej röstning, handuppräckning för ja/nej röstning; ett uttalande om enighet från ordföranden där inga avvikande uppfattningar anmäls (muntligen eller via handuppräckning); en formell sluten omröstningsprocess, etc.
- ett möte via telefonkonferens med muntlig ja/nej röstning,
- ett möte via e-mail där förfrågan om överenskommelse eller protest ställs till medlemmarna och där medlemmarna avger ett skriftligt svar (istället för votering), eller
- kombinationer av dessa.

Om enighet inte kan nås mellan alla enskilda Forumdeltagare, ska intressentorganisationerna grupperas i följande tre kategorier och utse en talesperson per organisation:

I. Skogsbruk: exv. Skogsägare, Skogsägarorganisationer, LRF Skogsägarna, Större skogsföretag, ett samarbetsorgan för kyrkans skogar och Skogsentreprenörsorganisationer.

II. Förädling av skogsråvara: exv. Regionala sågverksföreningar, Sågverkens Riksförbund, Skogsindustrierna, Stora skogs- och skogsindustriföretag som ej representeras via en branschorganisation, Nationella branschföreningar som företräder virkesförädling och handel med skogsprodukter, andra nationella branschorganisationer involverade i primär virkesförädling och skogsenergi.

III. Organisationer för sociala-, miljömässiga- och kulturella intressen kopplade till uthålligt skogsbruk: exv. Nationella miljöorganisationer, Fackföreningar företrädande skog och skogsindustri, Nationella organisationer knutna till skog och skogsbruk inom jakt, rekreation, friluftsliv, sport och idrott, hembygd och kulturhistoria, Landstingsförbundet och Kommunförbundet m.fl.

- Styrelsen för Svenska PEFC ska bestämma till vilken kategori en organisation i Forumet tillhör. Interesseorganisationen ska utse sin egen talesperson.
- Beslutsprocessen ska nå enighet, inklusive besvärs- och klagomålsprocedurerna under punkt 8.
- För att möjliggöra ett brett deltagande av experter och forskare och respektera dessas oberoende och integritet ska dessa inte tillhöra någon av kategorierna I-III eller besluta/rösta om standardförslag, utan bidra till standardutvecklingen genom att ge råd.
- Sedan enighet har nåtts i forumet, överlämnas formellt standarden till styrelsen för Svenska PEFC för fortsatt handläggning i PEFC systemet.

5.6 Anpassning Covid-pandemin

Med anledning av det läge som råder/kommer att råda åtminstone under inledningsfasen av revisionen ska följande arbetsgång råda:

- Vid anmälan till deltagande i revisionsprocessen anmodas varje organisation anmäla vilka frågor man ser som viktiga i revisionen.
- PEFC:s sekretariat och presidium föreslår med utgångspunkt från anmälningarna till forumet en styrelse på 8 personer (9 inklusive den ordförande som forumet utser).
- PEFC:s sekretariat och presidium föreslår teman för arbetsgrupper vid första forumet. Deltagande organisationer får en vecka på sig att anmäla deltagare till grupperna. Arbetsgruppernas storlek begränsas till max en deltagare per organisation och totalt max 10 personer. Tillsättande av grupper bekräftas av forumets styrelse.

6 Pilotförsök

Nya inslag i skogsstandarden som övervägs i forumet och som inte är väl kända och hittills tillämpade ska testas praktiskt i fält. Likaså ska kriterier och indikatorer som Forumet preliminärt kommer överens om och vill införa men som är nya och svåra att definiera för certifierade företag eller certifieringsorganisation ska också testas i fält. Sådana praktiska test ska dokumenteras på nätet www.pefc.se och vunna erfarenheter ska inkluderas i den slutliga standarden.

7 Dokumentation

Standardforumets möten ska dokumenteras och publiceras på nätet www.pefc.se. Avgivna kommentarer under standardutvecklingsarbetet - före och efter det att utkastet är presenterat - ska dokumenteras. Även inkommande brev och muntliga kommentarer per telefon eller "live" ska sammanfattas. Alla kommentarer och förslag ska presenteras för Forumet, diskuteras och övervägas. När sådana förslag förbättrar kriterier eller indikatorer ska de införas i standarden. Alla inkommande kommentarer ska dokumenteras.

All dokumentation ska sparas till efter nästkommande revision av standarden.

8 Öppenhet och transparens

Standardforumets aktiviteter ska löpande dokumenteras på www.pefc.se på svenska. Utkasten till Skogsstandard ska översättas till engelska och dokumenteras på www.pefc.se.

Forumet ska göra rutinerna för utveckling av standarden offentligt tillgängliga via www.pefc.se. Detta innefattar information om målsättningar, omfattning och standardutvecklingsprocessens olika steg och dess tidplan. Forumet ska innan och under processen beakta synpunkter från intressenterna och vara beredd att se över rutinerna för standardutveckling.

Hela revisionsprocessen ska sammanfattas i en publik rapport på engelska som publiceras på www.pefc.se och som är en del av den dokumentation som skickas med i den internationella ansökan.

9 Besvärs- och klagomålsprocedurer

Under standardutvecklingsarbetet ska Forumet genom sin styrelse sträva efter full enighet inom hela gruppen. Dock kan gruppen initialt vara oense. Det kan gälla frågor som tagits upp internt i Forumet eller idéer och förslag som kommer utifrån. I sådana fall ska besvärs- och klagomålsproceduren startas av Forumets styrelse.

När ett klagomål har tagits emot ska Forumet, via sin styrelse:

- a) bekräfta mottagande av klagomålet till den klagande

- b) samla in och verifiera all nödvändig information för att validera klagomålet, utvärdera klagomålets sakfråga på ett opartiskt och objektivt sätt och ta ett beslut rörande klagomålet samt
- c) formellt, inom tre månader, meddela till den klagande det beslut som tagits rörande klagomålet och dess behandling.

Det första steget i besvärprocessen ska vara att utse en oberoende person utanför Forumet, vilken är väl insatt i fråga tvisten gäller. Denna person ska tillföra nödvändig extern expertis och tillsammans med de oense i Forumet bilda en arbetsgrupp för att slita tvisten. Om arbetsgruppens förslag till lösning ändå inte leder till enighet i Forumet ska omröstning ske inom respektive kategori (I-III), en röst per organisation. Majoriteten inom varje kategori (I-III) utgör kategorins uppfattning. Om alla tre kategorierna har samma uppfattning blir det Forumets uppfattning. Om två kategorier har en uppfattning och en kategori en annan uppfattning, ska Forumets styrelse utse en skiljenämnd om tre personer som ska överväga om förutsättningarna för PEFC tolkning av konsensus (ISO) har uppfyllts och avgöra tvisten eller skicka tillbaka den till Forumet.

Om frågans karaktär gör det lämpligt kan en publik konsultation användas som hjälp för att lösa klagomålet.

10 Den överenskomna skogsstandarden

När standardforumet har fullgjort sitt arbete ska det rapportera tillbaka till styrelsen för Svenska PEFC och överbringa den överenskomna skogsstandarden för godkännande och vidare hantering i PEFC-systemet. Den formellt godkända standarden/de normativa dokumenten ska publiceras på lämpligt sätt, senast ansökningsdatumet, och göras offentligt tillgängliga.

Styrelsen för Svenska PEFC ska bestämma ansökningsdatum och datum för övergångsperiodens slut för reviderade standarder/normativa dokument.

- Perioden från publicering av standarden fram till ansökningsdatum ska inte överstiga ett år. Denna behövs för godkännande av reviderade standarder/normativa dokument, för att introducera ändringar och för informations spridning och utbildning.
- Övergångsperioden ska inte överstiga ett år, förutom under berättigade exceptionella omständigheter när genomförande av reviderade standarder/normativa dokument kräver en längre period.